చీకటిలో చీలికలు

- గొల్లపూడి మారుతీరావు

ఈ నవల ముద్రితం కావడం యిది మూడోసారి. చాలా పాపులర్ కావడం వల్లకాదు - చాలాకాలం ఆగి ఆగి ప్రింటయింది. ఈ నవలకి ఎంతలేదన్నా 40 ఏళ్ళ వయస్సుంది ఎప్పుడూ ఎవరూ "అమ్మో - ఎంత మంచి నవల" అని అనలేదు. అయితే ఎక్కువమంది మహానుభావులు విమర్శించిన నవలగా దీనికి చిన్న ముందుమాట వ్రాయాలనిపించింది.

ఆ959 ప్రాంతంలో అప్పుడే చదువు పూర్తయి, నిరుద్యోగిగా వున్న రోజుల్లో ఈ నవల వ్రాశాను. అప్పటికి - బుచ్చిబాబు, చలం - యిలాంటి వారి ప్రభావం నా మీద వుంది. తెలిసిందంతా చెప్పెయ్యాలనీ, నాకు తెలిసిన రచయిత ఎంత గొప్పగా చెప్పాలనే యావ అప్పటిది. ఆ వాసన ఈ నవలలో ఎక్కువ. ఎలా కలిశారో పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యుల వారిని ఆ రోజుల్లో కలిశాను. వారిని ఈ నవలకి ముందుమాట వ్రాయమన్నాను. (ముందు మాటలూ, అంకితాలు బొత్తిగా అలవాటు లేదు) ఆయన వ్రాశారు. ముందుమాట వ్రాశారు గనుక విమర్శించలేదేమో కానీ, మొహమాటపడి బాగుందన్న గుర్తు.

ఆ962లో విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారికి చిత్తూరులో సన్మానం జరిగింది. ఆయన గుంటూరు శేషేంద్రశర్మగారి (అప్పటి చిత్తూరు మునిసిపల్ కమిషనరు) యింట్లో బస చేశారు. అక్కడ నా నవలలో ఒకటి రెండు పేజీలు చదివారమో. ఆ సాయంకాలం సభలో ఆరుద్ర తమ కిన్నెరసాని పాటల్ని పిప్పరమెంటు పాకం అన్నందుకు ఆయన్ని తిడుతూ పనిలో పని నాకూ రెండు వడ్డించారు. "ఇందాక ఎవరో రచయిత నవల చూశాను. ఆకాశంలో నక్షత్రాలు మరో లోకంలోకి ఎగిరిపోతున్నాయంటాడు" ఇలా సాగింది. నాకు ఆ రచయిత ఎవరో వెంటనే అర్థమయింది. నా పక్కన కూర్చున్న శేషేంద్రశర్మగారు, మల్లాది వసుంధరగారూ, మల్లాది రామచంద్ర శాస్త్రిగారూ యిబ్బంది పడుతున్నారు.

సభ ముగిసింది. రాత్రి విశ్వనాథ వారికి చెప్పినట్టున్నారు. ఆ విమర్శించిన రచయిత నేనేనని. మర్నాడు మధ్యాహ్న భోజనం శర్మగారింట్లో జి. కృష్ణగారూ, వి.డి. ప్రసాదరావుగారు ప్రభృతులు వచ్చిన గుర్తు. అప్పుడు ఈ ప్రసంగం టేపు వేశారు. నన్ను విమర్శించే ప్రసంగం వచ్చేటప్పటికి సత్యనారాయణగారు నావేపు తిరిగి "మిమ్మల్ని తిట్టినట్టున్నాను" అన్నారు నవ్వుతూ.

నేనూ నవ్వేసి "ఆ విధంగానయినా ఆ మాత్రం నవల చదివారు. అదీ నాకు ఆశీర్వాదమే" లాంటి మాటలేవో అన్నాను. ఏమయినా, విశ్వనాథ గారు కించపడ్డారు. అనవసరంగా నన్ను విమర్శించినందుకు. ఆయన "నిండు మనంబు నవ్యనవనీత సమానము" కోవలో మనిషి. ఆ ఆలోచన మనస్సులో పీకుతున్నట్టుంది. ఆ సాయంకాలం అప్పటి సంగీత నాటక అకాడమీ అధ్యక్ష్యులు, చిత్తూరు వారు విలాససభ అధ్యక్షులు ఆర్.బి రామకృష్ణరాజు గారు రామవిలాససభలో సభ ఏర్పాటు చేశారు. విశ్వనాథ వారు బజారుకెళ్ళి శాలువాలు కొనుక్కొచ్చి - ఆ సభలో మా రచయితలు - నేనూ, మధురాంతకం, పల్లంపాటి, రాజేంద్ర సదానంద (వీరంతా వున్న గుర్తు) అందరికీ శాలువాలు కప్పారు - అదీ వారి ఔదార్యం.

ఆ రోజుల్లోనే తిరుదణ్ణామలైలో వుంటున్న చలం గారి దగ్గరికి వెళ్తూండేవాణ్ణి. వారికి 'చీకటిలో చీలికలు' నవల పంపాను. "మీ పుస్తకం అందింది. ఈ నక్కకి అది కూజా భోజనం" అని వ్రాశారు.

తరువాత నాలుగైదు పుస్తకాలొచ్చాయి. "నర్తకి అదే పనిగా చదువుతోంది. అయ్యో అందరూ చచ్చిపోతున్నారే" అని మధ్య మధ్య బాధపడుతోంది అంటూ తరువాత చదివినట్టున్నారు.

"అందులో వర్ణనలన్నీ అనవసరం. కృత్రిమం మీరు కూడా అవన్నీ చూసి వుండరు" లాంటి వాక్యాలు గుర్తున్నాయి.

ప్రస్తుతం ఈ నవలని సవరణలు చేసి, కుదించి ప్రచురించడం జరుగుతోంది. ఆనాటి 'చీకటిలో చీలికలు' దగ్గర్నుంచి నిన్న మొన్నటి 'ఎరసీత' వరకు - ఓ రచయిత మానసిక పరిణామాన్ని తెలియజెప్పడం కూడా సమగ్ర సాహిత్య పరిచయ లక్షణం కనుక ఈ నవలకీ ఈ సంపుటాల్లో స్థానం వుంది.

(గత సంచిక తరువాయి)

కురియని నీటిభారాన్ని మోసుకుని బాలింతల్లాగ కదులుతున్నాయి మేఘాలు. క్షణంలోనో, సగంలోనో వర్షం వచ్చేట్టుంది. ప్రవాసం విడిచిన ఖైదీ స్వేచ్ఛ అనుభవిస్తోంది గాలి. ఆ దూకుడుకి గన్నేరు చెట్టు విరిగి పడుతుందా అనిపించింది.

ఎదురుగ్గా అనంత పద్మనాభస్వామి ఆలయంలో గజస్థంభం గంటలు గాలికి మ్రోగుతున్నాయి.

కుర్చీలో కూర్చున్న వరదరాజులు గేటు తెరుచుకుని లోపలికి వస్తూన్న ఆరోగ్యాన్ని చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు. ఇదివరకెప్పుడూ యిలా రాలేదామె. అందుకని వింతగా చూశాడు.

తెల్లటి చీర వంటినిండా తిప్పి బరువుగా వ్రేలాడే సిగమీద కప్పుకుంది. నీడపడిన వాతావరణం మధ్య తెల్లటి చీరెలో ఆరోగ్యం లావణ్యం ఏదో పక్షి వయ్యారాన్ని గుర్తుతెస్తోంది. నల్ల కలువ లాగా పల్చని, సున్నితమయిన మనిషి. విశాలమయిన నల్లటి నుదురు మీద బొట్టు వుంటే ఎంత అందంగా ఉంటుందో అనిపిస్తుంది. ముక్కు వంపులో ధిక్కారం, పెదవుల చివర నవ్వూ ఆమె సొత్తు.

లేచి నిలబడి 'గులాబీ' అని పిలిచాడు వరదరాజులు.

పెరట్లో బంతి చెట్టుకి గొప్పు తవ్వుతున్నదల్లా గులాబి పరిగెత్తుకు వచ్చింది. నీలిరంగు చీరముందు కుచ్చెళ్ళు బొడ్డు దగ్గర దోపుకుని, కొంగు నడుం చుట్టూ తిప్పింది. ఎర్రపువ్వుల జాకెట్టు మరీ బిగువయి భుజాల్ని అదిమిపట్టింది. జుత్తు ముడివిడి భుజాల మీదికి, తలమీదికి పాయలుగా జారింది. నుదురు, ముక్కు చెమటపట్టి మెరుస్తున్నాయి.

స్థిరాన్ని వెదుక్కుందుకి వేరులన్నీ జాసి బలాన్ని కూడదీసుకుంటున్న చెట్టులాగ కనిపించింది ఆమె. యౌవనం అవయవాల్ని మలిచి, బలాన్ని పుంజుకుంటోంది. ప్రతీ అవయవం గట్టిపడి తానుగా నిలిచి పలకరిస్తోంది.

ఎక్కడో పొలాల మధ్య ఉండాల్సిన మనిషి గులాబి. సగం పెరిగిన జొన్నకంకులాగ వంపులు తిరిగి పిటపిటలాడే వయస్సు.

జుత్తు వెనక్కి తీసుకోబోయేసరికి నుదురంతా మట్టయింది. ఆరోగ్యాన్ని చూసి ముడుచుకు పోయిందామె. వరదరాజులు కూడా సిగ్గుపడ్డాడు.

"చాప వెయ్యన్నయ్యా. యిప్పుడే వస్తానుండండి" అని పారిపోయింది.

ఆరోగ్యం క్షణం మాట్లాడలేకపోయింది. వెంటనే నవ్వి "ఇంత అందాన్ని దాచడం మంచిది కాదోయ్. త్వరగా పెళ్ళి చేసేయ్" అంది కూచుంటూ.

"మరో కాశీపతి దొరకాలి దీన్ని చేసుకోడానికి"

"అయితే కష్టమేనే"

మాట్లాడకుండా కూచున్నాడు వరదరాజులు.

"అలా కూచుంటే కాదు. మీ యింట్లో ఓ అమ్మాయి వుందిట. చూసిపోదామని వచ్చాను. పిలువ్" అంది.

నివ్వెరపోయాడు వరద.

"ఎవరు చెప్పారు?"

"ఆయనే అన్నారు. ఇంట్లో ఏమీ తోచకుండా కూర్చునే సరికి వెళ్ళిరమ్మన్నారు. సుజాతని చూసి వస్తున్నాను."

"ఎలా వుంది సుజీ?"

"బాగా నీరసించిపోయింది. రోగం పూర్తిగా తగ్గినట్టే అన్నాడు రవణ. అమ్మాయి మాట ఎలా వున్నా అతణ్ణి చూస్తే జాలేసిందోయ్. అంత చిన్న వయస్సులో మోయలేనన్ని కష్టాలు. దురదృష్టం మాట ఎలా వున్నా అతను పెళ్ళి చేసుకుంటే కొంత సహాయమన్నా ఉంటుందన్నాను. నువ్వేమంటావ్?"

"వాడి ఆరోగ్యం మీద వాడికే నమ్మకం లేనప్పుడు యింకో వ్యక్తి జీవితం పాడు చెయ్యడం ఎందుకులే అంటాడు. మీకూ తెలుసుగా ఆ కుటుంబం సంగతి? టి.బిని దాటి బ్రతికిన వాళ్ళు లేరు."

"అదీ నిజమేలే" అని నిట్టూర్చింది ఆరోగ్యం.

నల్లటి వెడల్పాటి అంచు పరికిణీ మీద వల్లెవాటు వేసుకుని గుండ్రంగా బొట్టు దిద్దుకు వచ్చి కూచుంది గులాబి.

"బంతిపూచెట్టుకి గొప్పు తవ్వుతున్నాను."

"నీకు పువ్వులు యిష్టమన్న సంగతి మరిచిపోయి పళ్ళు తీసుకొచ్చాను. అయితే వినత వెళ్ళిపోయిన దగ్గర్నుంచీ మా యింటికి రావాల్సిన అవసరం తీరిపోయిందనుకున్నావా యేం? లేకపోతే మీ అన్నయ్య వద్దన్నాడా?"

"లేదండీ రేపు వస్తాను తప్పకుండా" సిగ్గుపడింది.

"గులాబి ముఖంలో సిగ్గు బావుంటుందోయ్. పెళ్ళి త్వరగా కానియ్. నేను పెత్తనం చేస్తాను."

రెండు చేతుల్తో ముఖం కప్పుకుంది గులాబి.

"ఏదీ? ఆ అమ్మాయి కనిపించదే?"

"నీలవేణి ఏదీ?" అన్నాడు గులాబితో.

"వస్తుంది. స్నానం చేస్తోంది."

మరో క్షణంలో కాఫీ తీసుకువచ్చింది నీలవేణి.

సగం ఎండిన వరికంకు రంగు చీర కట్టుకుంది. తొందరగా జుత్తు వెనక్కి తిప్పి ముడివేసింది. తడిసిన వెంట్రుకలు నుదుటిని పట్టి నీరసంగా వేలాడుతున్నాయి. బొట్టు రంగు తడిలో మరీ ఎర్రబడి కొట్టవచ్చినట్టు కనిపిస్తోంది. కాఫీ తెచ్చి ఆరోగ్యం ముందు వుంచి గులాబి పక్కన కూచుంది.

"ఈమేనా ఆయన చెప్పిన అమ్మాయి?"

"అవును. పేరు నీలవేణి" అన్నాడు వరద.

"నిన్నంతా యీమె గురించి పొగుడుతూ కూచున్నారు. భోజనం విషయంలో కోపంతో విసుక్కునేసరికి - "ఓర్పు నీకింకా తక్కువ. ఆ అమ్మాయి దగ్గరికి వెళ్ళి నేర్చుకో" అన్నారు. అందుకని యివాళ పనికట్టుకు వచ్చాను" నవ్వింది.

సిగ్గుతో నీలవేణి ముఖం ఎర్రబడింది.

"అంత గొప్పతనం నాలో ఏముంది? నాకేం చేతకాదు. అందుకని హెచ్చుమాట్లాడను" అంది చీర సవరించుకుంటూ.

"అలాక్కాదు. ***తనకేమీ తెలీదన్న విషయం తెలుసుకొందుకే కొందరికి జీవితమంతా గడిచిపోతుంది.*** నీలో గొప్పతనానికి అది మొదటి మెట్టు."

ఆ విషయంతో తనకేమీ సంబంధం లేనట్లు, నాటకంలా చూస్తున్నాడు వరద. ఆరోగ్యం సంస్కారం ప్రతీ మాటలోనూ కనిపిస్తుంది. మంచి భాష మాట్లాడుతుంది.

"మర్యాదగల వ్యక్తుల మధ్య పెరగలేదు నేను. ఎలా బ్రతకాలో కూడా తెలీదు" కళ్ళల్లో అసహాయత, వేదన చూసి విస్తుపోయింది ఆరోగ్యం.

"అంత తెలియనితనం నీలో లేదు నీలవేణీ. నీకు చాలా తెల్సు. తెల్సుననుకుంటున్న చాలామంది కంటే నువ్వు గొప్పదానివే. ఆయన చెప్పింది నిజం" అంది.

ఈ పొగడ్తల మధ్య గులాబి నలిగిపోయింది. "కాఫీ తీసుకోండి" అంది.

"వరద ఎప్పుడు వచ్చినా ఏదోలేని కాఫీ యిస్తానని పరిహాసం చేస్తారాయన. మీరెలాంటి కాఫీ యిచ్చారో చూస్తానుగా" అంది తాగుతూ.

వరదని చూసి "మనిషిని చూపడంతో నీ పని అయిపోలేదోయ్. ఆమె విషయం యింకా చెప్పు. ఎవరి విషయం వాళ్ళు చెప్పుకోవడం చాలాకష్టం. ముఖ్యంగా ఆడవాళ్ళకి."

నవ్వొచ్చింది వరదకి.

"నాకూ ఏమీ తెలీదు ఆమె గురించి. మీకేమైనా చెపితే విందామని కూచున్నాను."

"నిజం!" అంది ఆరోగ్యం నీలవేణి వేపు తిరిగి.

నీలవేణి సిగ్గుపడలేదు. "నిజానికి నా విషయం ఏమిటో నాకూ తెలీదు. ఎప్పుడయినా తెలిస్తే చెప్తాను" అంది.

నిర్ఘాంతపోయింది ఆరోగ్యం.

"భలే మనుషులే మీరంతా, నీ దగ్గరికి ఎలా వచ్చిందో చెప్పు పోనీ"

"విశ్వేశ్వరం అని నాకో స్నేహితుడున్నాడు"

"అవునవును. నాకూ తెల్సు?"

"ఎలా తెలుసు?"

"ఒకటి రెండుసార్లు నీతో చూసాను. బహుశా అతను కూడా నిడదవోలు నుంచే వచ్చాడనుకుంటాను?"

"అవును. వాడి తండ్రి ఉండే రోజుల్లో అక్కడే ఉండేవాడట. తర్వాత చాలా సంవత్సరాలు ఇక్కడే గడిపారు. వాడికి 'మనిషి' అని పేరు పెట్టకపోతే ఎవరికీ తెలియదు. ఉన్నపాటునే నిలిపి పేరు చెప్పమంటే తడబడతాడు"

కాఫీగ్లాసు తీసుకుని లేచింది నీలవేణి.

"వాడిని చూసి ఎందుకో జాలిపడేవాడిని. ఎందుకు బ్రతకాలో తెలీదు. అవసరం లేని, పనికిరాని చెత్తకాగితాల బుట్టలా తయారుచేసుకున్నాడు జీవితాన్ని. కొన్నాళ్ళు బడిలో పనిచేశాడు. మరి కొన్నాళ్ళు మిలటరీలో తిరిగాడు. సుమారు నాలుగు నెలల క్రితం యిక్కడికి వచ్చాడు. ఓ సాయంకాలం యీ నీలవేణిని తెచ్చి యిక్కడ వదిలిపోయాడు. ఇంతవరకూ వాడి జాడ తెలీదు."

ఎవ్వరూ మాట్లాడలేదు. ఆరోగ్యం నిట్టూర్చింది.

"అంత తన మీద తనకే నమ్మకం లేని మనుషులు బ్రతక్కూడదు" అంది. ఆ మాటలో కనిపించిన జుగుప్స, అసహ్యత చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు వరదరాజులు.

"అవసరంలేని పుస్తకాన్ని పారేయడం ఎలాంటిదో, నీలవేణిని వదిలేయడం కూడాను. ఇక్కడ వదిలేసి పోయాడు. బహుశా యీ పాటికి యీ విషయం మరచిపోయి వుంటాడు."

ఇంకేమీ మాట్లాడలేదు ఆరోగ్యం లేచి నిలబడుతూ "దేవుని మీద నాకు చాలా నమ్మకం వుంది. ఎలాగయినా చివరికి నీలాంటి మంచివాడి దగ్గర చేరడం నీలవేణి అదృష్టం" అంది.

అప్పటి నీలవేణి ముఖం చూడాలనుకున్నాడు వరదరాజులు. కానీ ఆమె ఎక్కడనో తనకు తెలీని చోట ఉండిపోయింది.

"చీకటి పడింది. ఇక వెళ్ళాలి. ఏదీ నీలవేణి?"

వచ్చి గుమ్మం దగ్గర ఆగిపోయిందామె.

"ఇలా రా. నిన్నొకసారి దగ్గరగా చూడాలి"

పళ్ళు సంచిలోంచి తీసి యిస్తూ "ఇంతకంటే మంచి బహుమానం యీసారి తెస్తాను. ఎన్ని కష్టాలొచ్చినా సరే నీ మంచితనాన్ని మాత్రం వదులుకోకు. కొనుక్కోవాలనుకున్నా దొరికేది కాదది" దగ్గరకు వంగి ఆమె నుదుటిని ముద్దుపెట్టుకుంది ఆరోగ్యం.

"ఇక పదవోయ్. నన్ను వీధి చివర వరకూ విడిచివద్దువుగాని"

"పదండి" అని లేచాడు వరదరాజులు.

గులాబిని చూసి "రేపు తప్పకుండా రావాలి పిల్లా నువ్వు. మంచి కోవా చేసి వుంచుతాను నీకు తినిపించడానికి" బుగ్గమీద చిటికేసి నడిచిపోయింది.

ఇద్దరూ గుమ్మానికి ఆనుకుని నిలబడిపోయారు.

వరద తిరిగి వచ్చేసరికి బాగా చీకటి పడింది.

వాకిట్లో వాల్చిన మంచం మీద పీతాంబరం కూచుని వున్నాడు. ఇంతవరకూ అతన్ని సరిగ్గా చూడనయినా చూడలేదు వరదరాజులు. చీకట్లో కూడా మెరుస్తున్న పైజమా. చేతుల్ని దాటి వేలాడుతున్న లాల్చీ వేసుకున్నాడు. పొట్టిగా, బలంగా, నిండుగా, ఛామనఛాయగా ఉంటాడు. పళ్ళు కొంచెం ఎత్తుబడి క్రింది పెదవిని నొక్కి అమాయకతను పెంచాయి. తెలీని కళ్ళు చికిలింతకు సన్నబడినట్టు ముడుచుకుని తెచ్చిపెట్టుకున్నట్టుగా ఉత్సాహంతో కనిపిస్తాయి. నిశ్చయంగా, పూర్తిగా నిండుగా వినిపించే గొంతుకలోంచి మాట స్వగతంలా కదుల్తోంది.

వరదరాజుల్ని చూసి లేవబోయాడు.

"కూచోండి. మీ కోసమే చూస్తున్నాను. వస్తారని తెలుసు" అన్నాడు వరద.

కుర్చీ లాక్కుని కూచుంటూ "మీ పేరు మాత్రం తెలుసు. మిగతా విషయాలు చెప్పండి. ఎక్కడ వుంటున్నారు?"

చెప్పాడు పీతాంబరం.

ఆగిపోయిన వాచీని సరిచేస్తోంది నీలవేణి.

"ఇప్పుడిప్పుడే నీలవేణి గొప్పతనం మరొకరు చెప్పగా విన్నాను. మీకేమైనా తెలిస్తే చెప్పండి"

ఆమె నవ్వుకోవడం గమనించి స్థిమితపడ్డాడు పీతాంబరం. వరదరాజులు ముఖం చూసి అతను నిజంగా చెపుతున్నదీ, పరిహాసానికంటున్నదీ గ్రహించడం కష్టం.

"కొన్నాళ్ళు రూర్కెలాలో పనిచేసేవాణ్ణిసార్. తర్వాత సరిగ్గా పదినెలల క్రితం, భిలాయ్‌కి వచ్చాను సూపర్‌వైజర్‌గా. విసుగేసి నెల్రక్రితం ఉద్యోగం మానేసి వచ్చేశాను."

నివ్వెరపొయాడు వరద. "ఎంత జీతం యిచ్చేవారక్కడ?"

"మూడువందల ఏభై?"

"వదులుకు వచ్చాశారేం?

నవ్వాడు పీతాంబరం. "నా ఉద్యోగం ఉబుసుపోవడానికి సార్. డబ్బు ఖర్చు చేయడం తెలీక ఘస్తున్నాను. మా మావయ్య గూడూరు మైకా మైన్స్ ప్రొప్రయిటరు. డబ్బు అడగనని ఎప్పుడూ కోపం తెచ్చుకుంటాడు"

నవ్వొచ్చింది వరదరాజులుకి.

"బావుందే! ప్రపంచానికంతటికీ లేని ఓ కొత్త సమస్య మీకు మిగిలింది. రక్తమాంసాల కోసం మిగతా వాళ్ళు గుంజాటన పడుతున్నారు. మీరు అస్థిపంజరం కోసం."

"డబ్బులో ఏముందండీ, దాయాదుల విషయం ఆలోచించనంత కాలం ధనవంతుడు గొప్పవాడే ఏదీ? మీ మంచితనాన్ని నాకు అమ్మేయండి. కావలిసినంత డబ్బు యిస్తాను"

ఆశ్చర్యపడ్డాడు వరద. నవ్వాడు పీతాంబరం. "నాక్కావలసింది డబ్బు కాదు సార్. మనిషిక్కావల్సింది డబ్బుకంటే యింకా ఎక్కువ విషయాలున్నాయి."

"ఏమిటంటారు?"

"ఉదాహరణకి, మంచి స్నేహితుడు, తనని చూసి ఏడ్చేవాళ్ళు, కాస్త అభిమానం చూపిస్తూ ఎప్పుడూ కాళ్ళదగ్గర పడివుండే కుక్క"

నీలవేణి వాచీ ముఖానికి అడ్డం పెట్టుకుని నవ్వుతోంది.

"ఆయన మాటలు హెచ్చు పట్టించుకోకండి. పిచ్చెత్తుతుంది" అంది.

ఎండుటాకు ఒకటి ఎగిరివచ్చి వాకిట్లో పడింది.

"ఏం, కుక్క విశ్వాసాన్ని మీరు నమ్మరా? నేనెప్పుడూ కుక్కని పెంచుతాను"

"మరిప్పుడు లేదేం?"

"ఇప్పటికి మూడింటిని పెంచానండి. రెండు కుక్కలు కోసం చచ్చాయి. మూడోదాని కోసం నేను చచ్చేంత పనయింది. బ్రేక్‌లో వేయించాను. భిలాయి వస్తున్నప్పుడు, ప్రయాణం పూర్తయ్యేసరికి ఎవరివో నెయ్యి జాడీలన్నీ కెలికి వదిలిపెట్టింది. ఆ యజమానిని బతిమాలలేక చచ్చాను"

నవ్వాగలేదు వరదకి. "చివరికి ఏమయింది?"

"ఓసారి దానికి చెప్పకుండా నేను టూర్ వెళ్ళిపోయానండి. ఇంట్లోనే వుండిపోయింది. రొట్టె, పాలు అన్నీ పడెయ్యడానికి నౌకర్ని ఉంచాను. కానీ నేను వెళ్ళిన దగ్గర్నుంచీ ఏడుస్తూ కూచుందట. రొట్టె ముట్టుకోవడం మానేసింది. అయిదురోజుల తర్వాత నేను వచ్చి తలుపు తెరిచేసరికి ద్వారం దగ్గర తలుపు సందులో తలవుంచి చచ్చిపోయి వుంది. నెలరోజులు ఏడ్చానండి దానికోసం. దాన్ని ఏమని పిలిచేవాడినో తెలుసా?" నీలవేణి వేపు తిరిగి అన్నాడు.

"చెప్పండి"

"నీలూ అని"

వరద విస్తుపోయి ఆమె ముఖం చూశాడు.

కృష్ణుడు విగ్రహానికి పట్టిన దుమ్ము దులుపుతోంది ఆమె.

"ఇంక కుక్కని పెంచడం మానుకున్నానండి. కొన్నాళ్ళకి నాకే కుక్క బుద్ధులన్నీ పుడతాయేమోననిపించింది. ఉదాహరణకి, స్నేహితుల కోసం ప్రాణం పెట్టడం దాని దగ్గర్నుంచే నేర్చుకున్నాను. రొట్టె, పాలు తినడం కూడాను" నవ్వు సాగించాడు పీతాంబరం.

వరద వింతగా చూస్తున్నాడు.

పీతాంబరం కాస్సేపటికి ఆగి "క్షమించండి సార్. నాకిక్కడ స్నేహితులెవరూ లేరు. నీలవేణి యిక్కడే వుందని ఎలాగో తెలుసుకు వచ్చాను. మీరు నాకు మొదట నేస్తం. ఏమంటారు?"

"మీ కుక్క అంత విశ్వాసంగా."

నవ్వి అతణ్ణి చెయ్యి పుచ్చుకున్నాడు పీతాంబరం. "అదంతా మరిచిపోండి. ఇంగ్లీషులో ఓ వాక్యం వుంది. 'నన్ను ప్రేమించగలవాళ్ళు నా కుక్కని కూడా ప్రేమించగలగాలి' అని. కానీ మీరు మొదట నా కుక్కనే ప్రేమించినట్లు తెలుస్తోంది. అందుకని నన్ను ప్రేమించడంలో ఏమీ అభ్యంతరం ఉండదనుకుంటాను" యిల్లెగిరిపోయేట్లు నవ్వు సాగించాడు.

"అయితే సఖ్యతకి చిహ్నం టీ - స్నేహానికి రాజకీయ నాయకుల కౌగిలింతలాగ - మొదట టీ ఆర్డరివ్వండి" అన్నాడు సిగరెట్టు వెలిగిస్తూ.

"ప్రస్తుతం ఏం చేస్తున్నారు?"

"రోజుకి ఎన్ని సిగరెట్లు ఖర్చు అవుతాయో స్టాటిస్టిక్స్ తీస్తున్నానండి. ఎలా వుంటుందంటారు యీ పని?" అని నవ్వి "నిజానికి యిప్పటి వరకు ఏ పనీలేదు సార్. ఉద్యోగం పోయినా ఈ 'సార్' వదల్లేదండి. రోజంతా హోటళ్ళు పట్టుకు తిరగడం - సాయంకాలం యిక్కడికి రావడం యిప్పటికిది కార్యక్రమంగా పెట్టుకున్నాను."

నీలవేణి టీ తెచ్చి యిచ్చింది.

"అయిదేళ్ళ క్రిందట యీ నీలవేణిని చూసాను నేను. షామైన్స్ దగ్గర కనిపించింది ఓనాటి సాయంకాలం. అప్పట్లో యీమెతో పాడువుపాటి మనిషి వుండేవాడు. విశ్వేశ్వరం అనుకుంటాను అతని పేరు. అప్పటికప్పుడే పదిరోజుల్నుంచీ డ్యూటీకి రావడం మానేశాడు. ఆ విషయం కనుక్కోందుకుని వెళ్ళాను. పిలిస్తే పరిగెత్తింది. బహుశా నన్ను ఏ కీచకుడో అనుకుని వుంటుంది పాపం. తిన్నగా వెళ్ళి ఓ స్థంభానికి గుద్దుకొంది. ఆ నుదుటి మీద ఎడమ వేపు మచ్చను గురించి ఎప్పుడయినా అడిగారా మీరు?"

వరద ఆశ్చర్యంగా చూశాడు. జుత్తుపాయ మధ్య నుంచి నల్లగా కనిపించే మచ్చని, యిన్నాళ్ళూ ఎలా చూడలేదా అనుకున్నాడు.

నీలవేణి సిగ్గుపడి గన్నేరు చెట్టు మీద ఆరేసిన బట్టల కోసం వాకిట్లోకి వెళ్ళింది.

"ఇక లేస్తాను సార్! చీకటి పడింది" అన్నాడు పీతాంబరం.

వరద లేచాడు.

పీతాంబరం అతని రెండు చేతులూ పుచ్చుకుని "నా మాటల్ని అట్టే మనస్సుకు పట్టించుకోకండి సార్. రెండుసార్లు పిచ్చెత్తిందని నన్ను మద్రాసు హాస్పిటల్లో పారేశారు. తప్పించుకు పారిపోయాను. హాయిగా బ్రతకాలనుకున్న వాళ్ళని బ్రతకనివ్వదండి యీ ప్రపంచం. యివన్నీ తర్వాత చెప్తాలెండి. నన్ను మాత్రం మీ స్నేహితుడుగా బ్రతకనివ్వండి చాలు"

మఫ్లరు మెడ చూట్టూ తిప్పుకుని చేతులు వెనక్కి ముడుచుకు వెళ్ళిపోయాడు పీతాంబరం.

చెట్టుకు చేరబడి చూస్తోంది నీలవేణి.

"రాత్రి అడిగితే చెప్పలేదేం యితని గురించి?"

తుళ్ళిపడింది.

బట్టలు నేలకి జారి మన్నయాయి. తీయబోయింది.

"అవలా వుణ్నీ. మొదట జవాబు చెప్పు"

"ఆయన విషయం పూర్తిగా నాకే అర్థం కాదు. నవ్వుతూ నవ్వుతూ అంతలో మండి పడతారు. ముఖం చేతుల్లో కప్పుకుని ఏడుస్తారు. తలగోడకేసి కొట్టుకుంటారు. మళ్ళీ అంతలో స్నేహితులు కావాలని ఆతృతతో తిరుగుతారు"

బట్టల్ని దులిపి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది నీలవేణి.

అలానే కమ్ముకుంటూన్న చీకట్లోకి చూస్తూ నిలబడ్డాడు వరద. పడమటి ఆకాశాన్ని పట్టుకు వేలాడుతున్న నక్షత్రం తెగిపడింది.

శ్రావణమాసపు ముసురు రోజుల్లో ప్రపంచమంతా చలితో, చెమ్మతో వణుకుతున్న సమయంలో, ఒకానొక వ్యక్తి మనస్సు మాత్రం సందేహంతో, సంశయంతో కాలుతోంది.

నిప్పును ఒడిలో కట్టుకున్నట్లు అంటారే. అలాగ ఓ ఉత్తరాన్ని వొళ్ళో వుంచుకున్నాడు.

పేరూ, వూరూ లేని ఓ కవరు వరదరాజులుకి వచ్చి చేరింది. ''గూడూరు మైకాగనుల్లో పనిచేస్తున్నాడు విశ్వేశ్వరం. అక్కడికి ఎనిమిది మైళ్ళ దూరంలో వున్న పనివాళ్ళ కొంపల్లో ఉంటున్నాడు. అయిదో వరసలో చివరి యిల్లు.''

ఇదీ అందులో ఉదంతం.

విశ్వేశ్వరం విషయం గుర్తుచేసుకోక పోవడం వల్ల ఎవరికీ ఏమీ నష్టంలేదు. కాని యిన్నాళ్ళ తర్వాత మళ్ళీ యిది గుర్తుకొచ్చేసరికి ఎవరో మనస్సంతా చెయ్యిపెట్టి కెలికినట్లయింది.

ఎదురుగ్గా నిలబడి 'ఏం చేస్తావ్?' అని అడగాలనిపించింది.

గన్నేరు చెట్టు మరీ పచ్చబారి పసుపు రాసుకున్న ముత్తయిదువలాగా వుంది.

మొగ్గవిడి, పువ్వులు విచ్చుకుని, పూర్తి జీవంతో మెరిసి, తడిబారి కుళ్ళిపోతున్నాయి.

వర్షంలో ముద్దయి రెక్కపొడుచుకు ఏడుస్తోంది కాకి.

ప్లాస్టిక్ వర్షం కోటు తొడుక్కుని సగం వంగి నడుస్తూ వచ్చాడు పీతాంబరం.

''ఏం అలా కూచున్నారు?''

''ఈ ఉత్తరం చూడండి. మీకూ కాస్త అర్థమవుతుంది''

తీసి చదివాడు పీతాంబరం.

''వీడా? వీడు డర్టీరోగ్ అండి. ఈ ఉత్తరం రాసిన వాళ్ళెవరో డబ్బు దండుగ చేసుకున్నారు. అంతే'' మొండి చెయ్యిలా వున్న కొమ్మకి కోటు తగిలించి వచ్చి కూచున్నాడు.

ఏదో అష్టపది పాడుతోంది గులాబి.

''ఒక్కసారి వెళ్ళి పలకరించి రావాలనుంది. ఏం లేదు. నీలవేణి విషయం కూడా అడగొచ్చు. ఏమంటారు?''

''అబ్బే! అనవసరమండి. మీరు వెళ్తే అక్కడ జరిగే విషయం ఏమిటో చెప్పమంటారా?''

సిగరెట్టు వెలిగించాడు.

''మిమ్మల్ని ఎరిగివున్నా మరిచిపోయినట్టు మొహం పెడతాడు వాడు. అథవా పలకరించినా నీలవేణి విషయం ఎత్తుకోడు. ఒకవేళ మీరడిగితే 'నీకిష్టం లేకపోతే వీధిలో విసిరెయ్' అంటాడు. కుళ్ళిపోయిన టమాటోని విసిరేయమన్నట్టు. నన్నడిగితే, అలాంటివాళ్ళు గనుల్లో పనిచెయ్యడానికి పనికొస్తారండి. మంచి స్థలం ఎంచుకున్నాడు బ్రతకడానికి''

విశ్వేశ్వరం మీద ఉండే అసహ్యతని ఎక్కడా తగ్గకుండా చూపించాడు పీతాంబరం.

ఇంకా ఉత్సాహం ఎక్కువయింది వరదరాజులకి.

''విశ్వేశ్వరం విషయం ఎలా వున్నా అంతరాత్మ మీద నమ్మకం పోలేదు. ఓసారి వాణ్ణి కదిపి వస్తాను''

''సరే మీ యిష్టం. మా మావయ్య మైన్స్‌లోనే ఉంటాడు బహుశా. ఉత్తరం యిస్తాను. మీకన్ని సౌకర్యాలూ వాళ్ళు చేస్తారు. కానీ వాడు పశువులా వ్యవహరిస్తే తర్వాత బాధపడకండి''

''పదేళ్ళు వాడితో బ్రతికాను. చాలావరకూ వాణ్ణి అర్థం చేసుకున్నాననుకుంటాను''

''సరే. మీ యిష్టం.''

మరో అరగంట సేపు కూచుని వెళ్ళిపోయాడు పీతాంబరం. వీధిలో ఎవరో బిచ్చగాడు పదం ఎత్తుకున్నాడు.

"నాకు తెలియక నీవు
పంజరము జొచ్చావు
ఎందుడి వచ్చావు చిలకా?
శక్తిలేకనె నిన్ను
చేతిమీదుగ విడిచి
చింతించుచుంటినే చిలకా?
ఎటనుండి వచ్చావో
యింకెటకు పోతావో
ఎరుకలేదే నీకు చిలకా?"

బిచ్చం వేసి తిరిగి వస్తూన్న నీలవేణికి ఉత్తరం అందించాడు.

"విశ్వేశ్వరం గురించి ఎవరో వ్రారు?"

చదివింది.

"రాసిందెవరో తెలుసా?"

"తెలీదు" అంది స్థంభానికి ఆనుకుని

"ఏం చెయ్యమంటావు?"

"అంటే?"

"విశ్వేశ్వరం దగ్గరికి వెళ్ళేదా?"

వర్షం తుంపర్లుగా ప్రారంభమయింది. చిన్న జల్లు కొట్టి నీలవేణి చీరంతా తడిపేసింది. వొంటిచుట్టూ కొంగు తిప్పుకుని ద్వారం దగ్గరికి వచ్చి నిలబడింది నీలవేణి.

మళ్ళీ అడిగాడు వరదరాజులు.

"విశ్వేశ్వరం దగ్గరికి వెళ్ళేదా?

"వద్దు" అంది.

వెళ్ళమంటుందనుకున్నాడు వరద. నిర్ఘాంతపోయాడు.

"ఏం?"

"ఏమీ లాభం వుండదు ఆయన మళ్ళీ తిరిగిరారు"

"నీ మీద కోపమా వాడికి"

"కాదు"

"అయితే నా మీద 'పగ' అయి వుంటుంది"

"అదేం కాదు"

"నీలవేణీ విషయమేదో దాస్తున్నావు నువ్వు. ఇలాగయితే నాకు చికాకు వేస్తుంది. అందర్నీ ఉంచుకుని పోషించడానికి నేనేం సత్రం పెట్టుకుని కూచోలేదు."

దిమ్మరపోయింది నీలవేణి.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments